

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Aralık 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

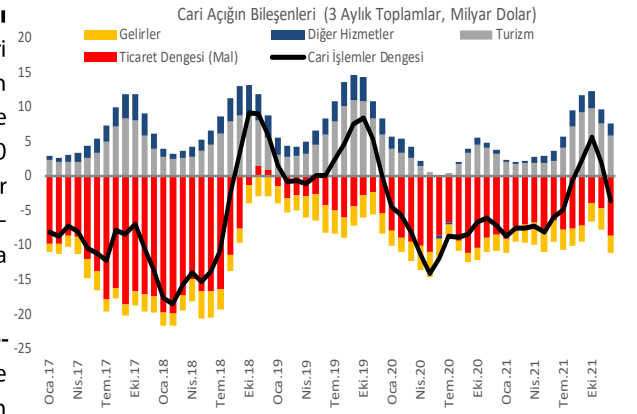
TSKB Ekonomik Araştırmalar

Aralık'ta cari işlemler hesabı artan enerji faturasının etkisiyle 2020'nin aynı dönemine göre daha yüksek açık verdi. 2020 Aralık'ta 3,4 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2021'in aynı ayında 3,8 milyar dolara genişledi. Aynı dönemde altın hariç cari açık 1,6 milyar dolardan 3,9 milyar dolara yükselirken, enerji hariç denge 1,2 milyar dolar açıktan 2,4 milyar dolar fazlaya döndü. Böylece 2020 Aralık'ta 700 milyon dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2021 Aralık'ta 2,3 milyar dolara yükseldi. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Kasım ayındaki 14,5 milyar dolardan 14,9 milyar dolara genişlerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 27,7 milyar dolardan 29,3 milyar dolara yükseldi.

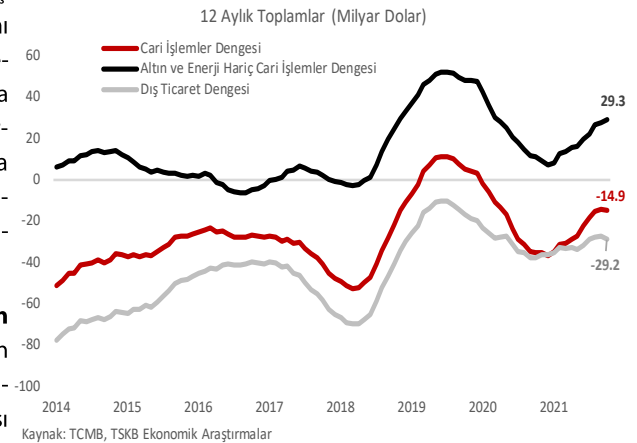
Aralık'ta hizmet gelirlerinde toparlanma sürse de dış ticaret açığındaki genişleme cari açığın büyümesine yol açtı. Aralık'ta altın ithalatındaki gerileme devam ederken, enerji ithalatındaki hızlı artış dış ticaret açığında genişlemenin temel nedeni oldu. İhracatta güçlü artış sürerken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı Aralık 2020'deki 3,4 milyar dolardan 5,0 milyar dolara yükseldi. Aynı dönemde hizmet kalemlerinde toparlanma devam ederek cari açıktaki genişlemeyi sınırladı. Aralık 2020'de sadece 588 milyon dolar hizmet dengesindeki fazla 2021 Aralık'ta 1,7 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki hızlı artışlara ek olarak diğer bazı hizmet kalemlerindeki toparlanma genel hizmet dengesindeki iyileşmede etkili oldu. Birincil gelir hesabındaki değişim sınırlı kalırken, ikincil gelir kalemindeki giriş cari dengedeki bozulmayı sınırlayan bir diğer unsur oldu.

Aralık'ta sermaye girişleri ve borçlanma zayıf seyrederken, net-hata noksan kaynaklı çıkışla birlikte resmi rezervler sert geriledi. Aralık 2021'de doğrudan yabancı yatırım kaleminde 739 milyon dolarlık net giriş olurken, bunun 618 milyon dolarlık kısmı gayrimenkul kaynaklı gerçekleşti. Söz konusu dönemde yurtdışı yerleşiklerin Türk hisse senetleri ve tahvillerindeki satışlarına ek olarak yurtdışından yurtdışında yapılan menkul kıymet alımlarıyla portföy yatırımlarından 2 milyar dolar tutarında nette çıkış oldu. Aralık'ta kısa vadeli borçlarda 3 milyar dolarlık net ödeme yapılırken, uzun vadelerde nette 2,4 milyar dolar borçlanma gerçekleşti. Böylece bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %141,0 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda uzun vadeli dış borç çevirme oranı sırasıyla %213,9 ve %169,2 seviyelerinde oluştu. Aralık itibarıyla 12 aylık toplamda borç çevirme oranları bankacılıkta %94,8, diğer sektörlerde %133,1 ve toplamda %110,6 seviyesinde gerçekleşti. Bu ortamda Aralık'ta resmi rezervler 13,8 milyar dolar azalırken, net hata-noksan kaleminden yaklaşık 8,7 milyar dolar güçlü çıkış meydana geldi. 2021 genelinde net hata-noksanda gözlenen giriş 10,5 milyar dolar oldu.

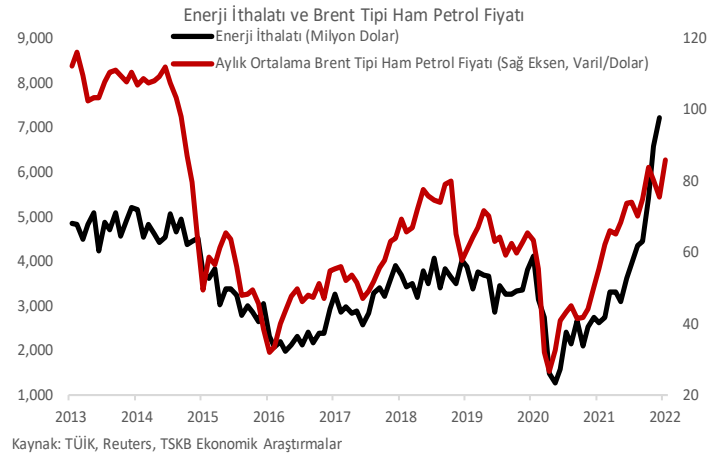
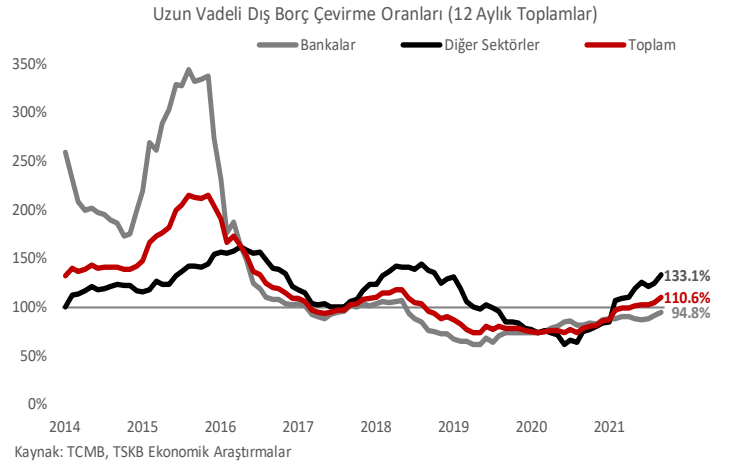
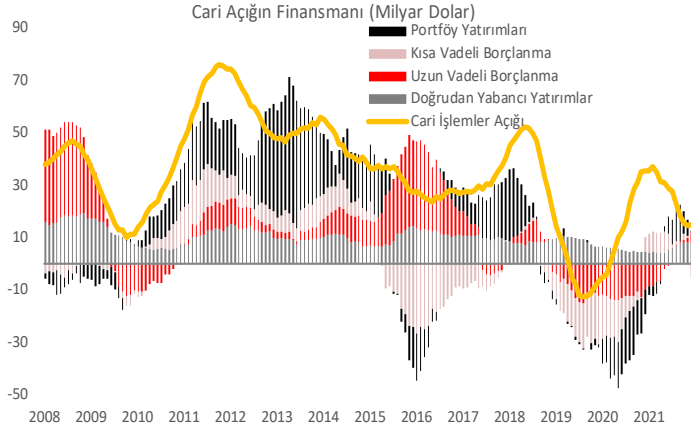
Bu sonuçlarla 2020 yılında 35,5 milyar dolar olan cari açık 2021'de dış ticaret açığındaki gerileme ve hizmetlerdeki toparlanma ile 14,9 milyar dolara indi. Dış ticaret tarafında altın ithalatındaki gerileme ve ihracatın güçlü performansı öne çıkarken, enerji faturasındaki artış iyileşmeyi sınırlayıcı faktör oldu. Hizmetler tarafında ise hem turizm hem de taşımacılıktaki güçlenme dikkat çekerken, birincil gelir hesapları cari açıktaki iyileşmeyi sınırladı. Ocak ayına ait öncü veriler, ihracatın gücünü koruduğunu teyit ederken, turizmin cari dengedeki toparlanmaya yaptığı katkının yavaşladığına işaret ediyor. Öte yandan, enerji fiyatlarındaki yüksek seviyeler dış ticaret ve dolayısıyla cari işlemler dengesinde genişlemeye neden oluyor. Bu eğilimin 2022 ilk çeyrekte süreceğini ve yıllıklandırılmış cari açıktaki genişleme olabileceğini düşünüyoruz. Sonrasında ise turizmde devam eden toparlanmanın ve iç talepteki yavaşlamanın etkisiyle yıl genelinde gayri safi yurtiçi hasılaya oran olarak %1 civarında cari işlemler fazla oluşacağını tahmin ediyoruz.

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri
Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.